

Poslanica ob svetovnem dnevu lutkarstva

Lutkovno gledališče v Sloveniji je aktivno že več kot sto let. Imamo dve profesionalni ustanovi (Lutkovno gledališče Ljubljana in Lutkovno gledališče Maribor), veliko število skupin in posameznikov, ki se z lutkarstvom za otroke in odrasle ukvarjajo profesionalno kot neodvisni ustvarjalci (igralci, režiserji, scenografi, lutkovni tehnologi), pedagoške programe lutkarstva na treh univerzah (v Mariboru, Ljubljani, Kopru) in na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani. Samozaposlenih v kulturi na področju lutkovne umetnosti je zaradi neugodne družbene in kulturnopolitične naravnosti žal vedno manj, a poudariti moramo, da je med njimi nekaj izjemnih avtorjev in ustvarjalcev, ki pomembno vplivajo na razvoj uprizoritvenih umetnosti pri nas. Želimo si, da bi lahko obstali in svoje potenciale razvijali tudi v prihodnje.

Lutkarji se z lutko ukvarjamo kot z instrumentom v rokah muz. Instrumentom čistosti. Naša vprašanja se v večini nanašajo na lutkino posrednost oziroma neposrednost; se lutka dotakne otroka, ker mu govori sama, ali zato, ker mu prek nje nekaj sporočamo odrasli, ki jim otrok zaupa? Vsi pa se lahko vprašamo – si želimo svet brez magičnega posrednika? Si želimo svet, kjer otroci ne bi imeli lutkovnih junakov? Kaj v resnici vemo o svetu? Kaj vemo o otrocih, ki v naš razstrešeni svet prihajajo celi in sestavljeni?

Če je lutkovno gledališče lahko vsaj delno zaščitnik otrok, bi moralo biti njegovo poslanstvo več kot nacionalna in svetovna strategija. Je duhovna strategija vsakega posameznika, vsi, ki lutki služimo, pa smo njeni častni uslužbenci.

Lutka je lahko vedno in v vseh smislih aktualno sredstvo za razmislek o stanju duha. Naj bo dan lutk vesel dan, dan vprašanj in zavedanja o naši čistosti. Tako kot skozi otrokove oči uzremo lastno čistost, lahko skozi lutko pogledamo v svoje bistvo. Kadar otrok ali odrasel človek z zaupanjem in vero spremlja lutkovno predstavo, je ta vedno tam. Naj bo zavedanje o lastnem obstoju in pomembnosti močnejše od vodljivosti, ubogljivosti, ponižnosti in poniževanja.

Naša poslanica se pridružuje mednarodnemu sporočilu svetovne lutkarske organizacije Unima, tokrat izpod peresa iranskega lutkovnega ustvarjalca Behruza Gharibpura, na številnih odrih po Sloveniji pa smo ob praznovanju današnjega dne pripravili veliko predstav.

Vesel dan lutk 2015!

Martina Maurič Lazar,

v imenu združenih slovenskih lutkarjev, članov Ustanove lutkovnih ustvarjalcev in Unime Slovenija